

# INDHOLDSFORTEGNELSE

FORKORTELSER. CITERINGSPRAKSIS 10

FORORD 11

INDLEDNING 13

I. LITTERATURHISTORIESKRIVNINGENS STORE TID 19

II. KØBENHAVNS UNIVERSITET 27

1. Lærestole og lærerposter 27

*Svend Grundtvig og K.J.Lyngby (27) · Carl Rosenberg og Julius Paludan (33) · Axel Olrik (43) · Vilhelm Andersen og Hans Brix (47)*

2. Dansk-fagets litteraturvidenskabelige dimension 53

3. K.J.Lyngbys forelæsninger over dansk litteraturhistorie  
(1863–70) 61

Manuskripterne 61

K.J.Lyngbys litteraturhistoriske profil 63

Litteraturbegreb og stofsektion 65

Værdibegreber 67

Fortidsbilledet. Den historiske komposition 68

4. Julius Paludan: Danmarks Literatur (1896, 1913) 73

Paludans litteraturhistoriske profil 73

*Komparatismen (74) · Positivismen (81)*

»Danmarks Literatur« (1896–1913) 83

Litteraturbegreb og stofsektion 84

Værdibegreber 86

Fortidsbilledet. Den historiske komposition 88

*Dansk – nordisk – europæisk (88) · Periodiseringen (92)*

Den videnskabelige litteraturhistorie 97

Efterspil. Afslutning 99

5. Axel Olrik og Vilhelm Andersens danske litteraturhistorie

(ca. 1910–14) 101

Manuskripterne 103

Axel Olricks litteraturhistoriske profil 106

Litteraturbegreb og stofselektion 108

Værdibegreber 112

Fortidsbilledet. Den historiske komposition 115

Efterspil. Afslutning 125

6. Slutning 127

III. TIL DANNEDE HJEM OG HJEMMENES DANNELSE 129

1. A. Berg: Danske Digtere. Haandbog i Literaturen for Folket

(1869) 130

2. Frederik Winkel Horn: Den danske Literaturs Historie (1881) 132

Litteraturbegreb og stofselektion 138

Værdibegreber 140

Fortidsbilledet. Den historiske komposition 143

Den populariserende litteraturhistorie 149

Efterspil. Afslutning 153

3. P. Hansen: Illustreret dansk Litteraturhistorie (1886, 1902) 155

Litteraturbegreb og stofselektion 158

Værdibegreber 161

Fortidsbilledet. Den historiske komposition 165

Den populariserende litteraturhistorie 172

Efterspil. Afslutning 177

4. Vilhelm Østergaard: Illustreret dansk Literaturhistorie (1907) 181

Litteraturbegreb og stofselektion 183

Værdibegreber 186

Fortidsbilledet. Den historiske komposition 190

Den populariserende litteraturhistorie 198

Efterspil. Afslutning 202

5. Johannes Jörgensen: Geschichte der dänischen Literatur (1908) 203

6. Vilhelm Madsen: Dansk Renæssance (1912) 210

## 7. Litteraturhistorier i artikel-format 217

*Conversations Haandlexikon 1866, 1870 (217) · Nordisk Conversationslexikon 1871, 1885 (219) · Vilhelm Andersen 1888 (219) · H. Schwanenflügel 1889, 1891 (221) · Allers illustrerede Konversationsleksikon 1892 (222) · Illustreret Konversationsleksikon 1894: H. Ehrencron-Müller (222) · Salmonsens store illustrerede Konversationsleksikon 1895, 1916: A. Olrik, P. Levin, J. Clausen, V. Vedel (223) · Meyers Konversations-Lexikon 1895, 1899: J. Paludan 1895, 1899 (226) · Schönbergs Haandbog, 1908: K. Bokkenheuser (228) · Illustreret Konversationsleksikon 1909: E. Rørdam, M. Agerskov (229) · Store Nordiske Konversationsleksikon 1916: P.A. Rosenberg (231) · Karl Meyers Konversationsleksikon 1920 (232) · Hagerups illustrerede Konversationsleksikon 1920: G. Christensen (234) · Afslutning (236)*

## 8. Slutning 238

# IV. DEN LÆRDE SKOLE OG GYMNASIET 241

## 1. Lovgrundlaget for undervisningen i dansk litteraturhistorie 241

## 2. Lærebøger og lærebogsforfattere. Oversigt 245

*Hammerich 1864 (247) · Dahlerup 1866 (250) · Strøm 1871 (252) · Müller 1881 (254) · Ollgaard 1881–83 (256) · Winkel Horn 1874, 1883 (257) · Rønning 1887 (259) · Kauffmann 1889 (261) · Clausen & Levin 1894 (262) · Mortensen 1902 (263) · Christensen 1916 (266) · Sammenfatning (268)*

## 3. Sammenfattende intern analyse 269

Hovedlinjer frem til 1800 270

*Litteraturen og folket (270) · Danske værdier (271) · Det nordiske perspektiv (273) · Det folkelige perspektiv (273) · Det europæiske perspektiv (274) · Periodiseringen (276) · Det biografisk-psykologiske element (278)*

Den oldnordiske litteraturs historie 280

De nyere nordiske litteraturers historie 283

## 4. Slutning 286

## V. ANDRE SKOLEFORMER 291

### 1. Den ikke-lærde skole for børn og helt unge 292

#### 1.1. Faget 292

*Almue-, Borger-, Folke- og Mellemskolen (293) · Realskolen/Real-  
klassen (296) · Pigeskolerne (299)*

#### 1.2. Lærebøgerne og deres forfattere 301

*Wolff 1862 (302) · Højberg & Rasmussen 1880 (304) · Handest 1882  
(311) · Mau 1886 (312) · Müller 1898 (313) · Kjølhede 1900 (313)  
Kallehauge 1900 (314) · Hoffmann 1902 (315) · Bæk 1900 (316)*

#### 1.3. Afslutning 319

### 2. Folkehøjskolen 321

#### 2.1. Faget 322

#### 2.2. Lærebøgerne og deres forfattere 324

*Müller 1885 (324) · Jørgensen 1906 (325) · Malling 1900–01 (326)*

#### 2.3. Afslutning 334

### 3. Læreruddannelsen 335

#### 3.1. Faget 335

#### 3.2. Lærebøgerne og deres forfattere 339

*Lundbeck 1893 (339) · Knudsen 1912–13 (341) · Møller 1918, 1922–  
24 (345)*

#### 3.3. Afslutning 347

### 4. Slutning 348

## VI. BESKRIVELSE AF 1800-TALLET 351

### 1. Perioden 1800–1850/70 351

*Perioden som helhed (351) · Periode-etiketter (353) · En vigtig periode  
(354) · Delperioder og digterskoler (355) · Slutning (359)*

### 2. Perioden efter 1870 361

SAMMENFATNING 373

Institutioner og målgrupper 374

Teksttypen 381

*Litteraturbegrebet (381) · Værdibegreber (386) · Fortidsbilledet (388) ·  
Den litteraturhistoriske tekst (395) · Forfatterne (397) · En genre i ti-  
den (398) · Status o. 1920 (400).*

BILAG 403

NOTER 415

LITTERATURLISTE 451

A: Love, bekendtgørelser, studieplaner m.v. Kronologisk 451

B: Anden benyttet litteratur. Alfabetisk 454

C: Håndskriftfortegnelse 483

REGISTRE 487

Personregister 487

Sagregister 502